

Forskriftjuni 2008 nr. om melde- og rapporteringsplikt ved sjøulykker og andre hendelser til sjøs

Fastsatt av [Nærings- og handelsdepartementet]2008 med hjemmel i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven) § 475, jf. kgl. res. 8. januar 2008 og lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) §§ 2, 6, 14, 19, 34 og 37 og 47 ledd, [jf. kgl. res. 16. februar 2007 nr. 171 fra Nærings- og handelsdepartementet, delegeringsvedtak 29. juni 2007 fra Miljøverndepartementet] og lov av 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter §§ 20, 24 og 38, jf. kgl.res. 27. november 1998 nr. 1095, kgl. res. 29. juni 2007, [jf. delegeringsvedtak av 1. desember 1998 nr. 4532, delegeringsvedtak 31. mai 2007 nr. 591, delegeringsvedtak 25. juni 2007 fra Nærings- og handelsdepartementet, samt delegeringsvedtak 29. juni 2007 fra Miljøverndepartementet.] Jf. EØS-avtalen vedlegg XIII, nr. 55a (direktiv 93/75/EØF endret ved direktiv 96/39/EF, direktiv 97/34/EF, direktiv 98/55/EF og direktiv 98/74/EF). Endret 2 sep 1993 nr. 931, 2 mai 1995 nr. 545, 27 juni 2000 nr. 686 (bl.a. tittel), 4 juni 2002 nr. 1001, 2 feb 2004 nr. 379. Endret ved forskrift 29. juni 2007 nr. 1006 (bl.a. hjemmel).

Kapittel 1 Generelle bestemmelser

§ 1

Virkeområde

- 1) Denne forskriften gjelder melde- og rapporteringsplikt ved:
 - a) Sjøulykker, jf. sjøloven §§ 472 og 475,
 - b) grunnstøting eller kollisjon, selv om tilfellet ikke er å anse som sjøulykke, jf. sjøloven § 475,
 - c) arbeidsulykke, selv om tilfellet ikke er å anse som en sjøulykke, jf. skipssikkerhetsloven § 47,
 - d) utslipp eller fare for utslipp av farlige eller forurensende stoffer, selv om tilfellet ikke er å anse som sjøulykke, jf. skipssikkerhetsloven § 34,
 - e) sabotasje eller piratvirksomhet, skipssikkerhetsloven §§ 39 og 47, slik det fremgår av den enkelte bestemmelse.
- 2) Forskriften gjelder for:
 - a) Norske skip, herunder fiskefartøy og fritidsbåter.
 - b) Utenlandske skip:
 1. Ved sjøulykke i norsk sjøterritorium.
 2. Ved utslipp, eller ved fare for utslipp av olje, farlige eller forurensende stoffer i norsk territorialfarvann, herunder territorialfarvannet rundt Svalbard og Jan Mayen og i norsk økonomisk sone.
- 3) For roroferger og hurtiggående passasjerfartøy som går i rutetrafikk til eller fra norsk havn til havn i en EØS-stat, gjelder forskriftens bestemmelser også når sjøulykken inntreffer utenfor norsk sjøterritorium, dersom Norge var den siste EØS-staten skipet besøkte før ulykken.
- 4) Forskriften gjelder ikke for sjøulykker som bare involverer militære fartøy.
- 5) Ved akutt forurensning eller fare for akutt forurensning kommer forskrift 9. juli 1992 nr. 1269 til anvendelse.

§ 2 Definisjoner

I denne forskrift betyr:

- a) *Arbeidsulykke*: En hendelse som har medført skade på person under arbeid om bord.
- b) *Farlige stoffer*:
 - 1. *Farlige flytende gasser*: Ethvert stoff som er omfattet av kapittel 19 i IGC-koden.
 - 2. *Farlige kjemikalier*: Stoffer som i kapittel 17 i IBC-koden er identifisert som farlige.
 - 3. *Farlige stoffer i pakket form*: Stoffer som i IMDG-koden er identifisert som farlige, herunder radioaktivt materiale som omhandlet i INF-koden.
- c) *Forurensende stoffer*:
 - 1. *Olje*: Ethvert stoff som er omfattet av vedlegg I til MARPOL 73/78.
 - 2. *Skadelige, flytende stoffer*: Ethvert stoff som er omfattet av vedlegg II til MARPOL 73/78.
 - 3. *Skadelige stoffer i pakket form*: Ethvert stoff som er omfattet av vedlegg III til MARPOL 73/78, dvs. stoffer som er identifisert i IMDG-koden som stoffer som forurenser sjøen.
- d) *Fiskefartøy*: Fartøy som er utrustet og som ervervsmessig benyttes til å fange fisk, herunder hval, sel, tang og tare eller andre levende ressurser i sjøen.
- e) *Fritidsbåter*: Enhver flytende innretning som er beregnet på og i stand til å bevege seg på vann, og som brukes utenfor næringsvirksomhet.
- f) *Hurtiggående passasjerfartøy*: Hurtiggående fartøy som definert i regel X/1 i SOLAS-konvensjonen av 1974 som endret pr. 1. mai 1999, og som kan transportere flere enn 12 passasjerer.
- g) *IBC-koden*: (International Code for the Construction and Equipment of Ships carrying Dangerous Chemicals in Bulk). Den internasjonale kjemikaliekode for bygging og utrustning av skip som fører farlige kjemikalier i bulk, vedtatt av Sjøsikkerhetskomiteen ved resolusjon MSC.4(48), med senere endringer.
- h) *IGC-koden*: (International Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Liquefied Gases in Bulk). Den internasjonale kode for bygging og utrustning av skip som fører flytende gasser i bulk, vedtatt av Sjøsikkerhetskomiteen ved resolusjon MSC.5(48), med senere endringer.
- i) *IMDG-koden*: (International Maritime Dangerous Goods Code). Den internasjonale koden for transport av farlig last til sjøs, vedtatt ved IMO resolusjon A.716(17), med senere endringer.
- j) *INF-koden*: Den internasjonale koden for sikker transport av bestrålt nukleært brensel, plutonium og sterkt radioaktivt avfall i beholdere.
- k) *IMO*: Den internasjonale skipsfartsorganisasjon.
- l) *MARPOL 73/78*: Den internasjonale konvensjon om hindring av forurensning fra skip, 1973, slik den er endret ved tilleggsprotokollen av 1978, med senere endringer.
- m) *Melding*: En umiddelbar eller raskest mulig beskjed til offentlig myndighet, slik det fremgår av den enkelte bestemmelse.
- n) *Passasjerskip*: Et skip som kan føre mer enn 12 passasjerer eller som skal ha offentlig tillatelse til å føre passasjerer.
- o) *Rapportering*: En skriftlig redegjørelse til myndighetene, slik det fremgår av den enkelte bestemmelse.
- p) *Rederi*: Definisjonen av rederiet i skipssikkerhetsloven § 4 gjelder tilsvarende
- q) *Roroferge*: Sjøgående passasjerskip som er utstyrt med innretninger som gjør det mulig å kjøre vei eller skinnegående kjøretøyer på og av skipet, og som kan transportere flere enn 12 passasjerer.

- r) *Sjøulykke*:
1. Når det ved driften av skip er omkommet mennesker eller voldt betydelig skade på person, skip, last, eiendom utenfor skipet eller miljø.
 2. Hendelse som inntreffer i forbindelse med driften av et skip som har medført en umiddelbar fare for skader som nevnt i nr. 1 ovenfor eller for sjøsikkerheten ellers.
 3. For roroferger og hurtiggående passasjerfartøy som nevnt i § 1 tredje ledd, regnes som sjøulykke tilfeller som nevnt i nr. 1 og 2 ovenfor, samt enhver grunnstøting eller kollisjon som involverer skip, at et skip forsvinner eller blir forlatt i sjøen, miljøskade samt hendelser som har ført til umiddelbar fare for tilfelle som nevnt.
- s) *SOLAS*: (International Convention for the Safety of Life at Sea 1974). Internasjonal konvensjon for sikkerhet for menneskeliv til sjøs av 1974, med senere endringer.
- t) *Utslipp*: Enhver frigivelse eller tømning fra skip uansett årsak, bl.a. enhver utstrømming, fjerning, søling, lekkasje, utpumping, avgivelse eller lensing.

§ 3

Fravik

I enkelttilfelle kan Sjøfartsdirektoratet etter skriftlig søknad fravike forskriftens krav om rapportering. Spesielle grunner må gjøre fraviket nødvendig og fraviket må være sikkerhetsmessig forsvarlig. Fravik må ikke være i strid med internasjonal overenskomst som Norge har sluttet seg til.

Kapittel 2

Meldinger

§ 4

Melding om sjøulykke og andre hendelser

- 1) Skipsføreren eller rederiet skal uten opphold gi kystradiostasjon eller hovedredningssentralene melding om:
 - a) Sjøulykke,
 - b) grunnstøting eller kollisjon, selv om tilfellet ikke er å anse som sjøulykke,
 - c) arbeidsulykke, selv om tilfellet ikke er å anse som sjøulykke, men hvor evakuering anses nødvendig,
 - d) utslipp eller fare for utslipp av farlige eller forurensende stoffer, selv om tilfellet ikke er å anse som sjøulykke.
- 2) En skipsfører som er i ferd med, eller blir anmodet om å yte bistand til, eller berge et skip som er innblandet i en hendelse som nevnt i første ledd bokstav a og d, skal uten opphold melde fra om enkeltheten i den aksjon som er planlagt eller utført.
- 3) Fritidsbåter kan alternativt gi melding til politiet.

§ 5

Meldingens innhold

- 1) Meldingen skal inneholde følgende opplysninger, så fremt de er relevante:
 - a) Skipets identitet, herunder navn, kjenningssignal, nasjonalitet og IMO-nummer, skipstype, bruttotonnasje, lengde, bredde og dypgang,
 - b) hendelsens art, tidspunkt og sted, herunder posisjon, kurs og fart på hendelsestidspunktet,
 - c) navn, adresse, telefonnummer og telefaks til skipets rederi og eier,

- d) annen informasjon som anses nødvendig, herunder om andre skip involvert i hendelsen, assistanse eller berging.
- 2) Ved arbeidsulykke som medfører behov for evakuering skal meldingen også inneholde opplysninger om personalia, tilstand, hendelsesforløp og hvilke tiltak som er iverksatt. Er arbeidstakeren brakt i land for medisinsk behandling i utlandet, skal det opplyses hvor vedkommende får behandling, og eventuelt hvilken utenriksstasjon som er varslet.

Kapittel 3

Rapporteringer

§ 6

Rapportering om sjøulykker og andre hendelser

Alle meldingspliktige sjøulykker og hendelser som nevnt i § 4 skal rapporteres til Sjøfartsdirektoratet på fastsatt skjema innen 72 timer etter at sjøulykken eller hendelsen inntraff. I tillegg skal det rapporteres om sabotasje eller piratvirksomhet som skipet har vært utsatt for. Hendelser som nevnt i § 4 første ledd, bokstav d skal rapporteres i henhold til kapittel 4.

Kapittel 4

Rapportering ved utslipp eller fare for utslipp av olje, farlige eller forurensende stoffer

§ 7

Rapportering ved utslipp eller fare for utslipp

- 1) Skipsføreren eller rederiet skal rapportere når en hendelse medfører:
- a) Utslipp eller sannsynlig utslipp av olje eller skadelige, flytende stoffer, som overstiger den mengde eller det utslipp som til enhver tid er tillatt etter bestemmelsene i MARPOL 73/78, og uansett av hvilken grunn utslippet skjer, herunder for å ivareta skipets sikkerhet eller for å redde liv til sjøs, eller
 - b) tap/utslipp eller sannsynlig tap/utslipp av farlige eller skadelige stoffer i pakket form, herunder stoffer i transportabel tank eller tankkjøretøy, samt om det er kjøretøy, fraktcontainer eller andre lastetranportenheter inneholdende pakker, eller
 - c) utslipp eller sannsynlig utslipp av farlige kjemikalier eller farlige flytende gasser.
- 2) Dersom et skip har vært involvert i en hendelse som nevnt i § 4 annet ledd, skal skipsføreren eller rederiet rapportere om enkelthetene i hendelsen.

§ 8

Rapportens innhold

Rapporten skal inneholde samme opplysninger som det fremgår av § 6 og videre følgende opplysninger, såfremt disse er relevante:

- a) Tidspunkt, sted og hendelsens art; herunder posisjon, kurs og fart på hendelsestidspunktet,
- b) hvilken mengde og type forurensende/farlig stoff det dreier seg om; herunder:
 - 1. Korrekt teknisk betegnelse og konsentrasjon av det farlige eller forurensende stoff, FN-nummer, IMO-fareklasse(r) fastsatt i samsvar med IMDG-, IBC- og IGC-koden, forurensningskategori A, B, C eller D,
 - 2. informasjon om overflatestrålingsnivået som angitt i transportindeks,
 - 3. type og mengde last som er ført og dens plassering om bord på fartøyet,

4. emballasjetype, inkludert identifikasjonsmerker. Spesifiser om det er transportabel tank eller tankkjøretøy, samt om det er kjøretøy, fraktcontainer eller andre lastetransportenheter inneholdende pakker. Enhetens offisielle registreringsmerke og nummer skal oppgis,
- c) annen informasjon som anses nødvendig, herunder andre skip involvert i hendelsen, assistanse eller berging.

§ 9

Tilleggsrapport ved utslipp eller fare for utslipp av olje, farlige eller forurensende stoffer

- 1) Enhver som etter denne forskrift er forpliktet til å avgi rapport vedrørende ovennevnte forhold skal, så vidt mulig supplere den første rapporten og informere om den videre utvikling, samt så vidt mulig etterkomme anmodninger om tilleggsinformasjon fra berørte stater.
- 2) Tilleggsrapporten bør inneholde følgende opplysninger, såfremt disse er relevante:
 - a) Skipets tilstand,
 - b) evne til å overføre last/ballast/drivstoff,
 - c) utslippets årsak,
 - d) om utslippet fortsetter og omtrent den mengde som er sluppet ut, samt utslippets sannsynlige omfang,
 - e) været på stedet, sjø-, strøm- og vindforhold,
 - f) beregning av utslippets bevegelser, og om mulig en angivelse av utslippets overflateutstrekning,
 - g) tiltak som er igangsatt i forbindelse med utslippet og skipets bevegelse,
 - h) hvorvidt det er anmodet om assistanse fra andre og om denne er ytet,
 - i) produsent, eller avsender/mottaker hvis produsent er ukjent, av det forurensende eller farlige stoff,
 - j) om det tapte, pakke skadelige stoff fløt eller sank,
 - k) beregning av mengden og det pakke skadelige stoffs sannsynlige tilstand.

§ 10

Rapporteringsprosedyrer ved utslipp eller fare for utslipp

- 1) Rederiet eller skipsfører skal rapportere til kystradiostasjon eller hovedredningssentralene, og stille seg til rådighet.
- 2) For hendelser utenfor norsk sjøterritorium skal rapporter sendes til nærmeste kyststat med høyest mulig prioritet.
- 3) Rapporter sendes fortrinnsvis via maritime radiokommunikasjonssystemer, med en prioritet som er i overensstemmelse med ITUs radioreglement, avhengig av rapportens innhold.
- 4) Rapporter kan sendes via et ikke-maritimt radiokommunikasjonssystem forutsatt at systemet gir en prioritet som ikke er dårligere enn den som er nevnt i annet ledd.
- 5) Dersom skipet er innenfor radiodekningsområdet til et etablert skipsrapporteringsystem, skal rapporten sendes via dette systemet.
- 6) Rapporteringen skal være i samsvar med IMO Resolusjon 851(20) « General principles for ship reporting systems and ship reporting requirements, including guidelines for reporting incidents involving dangerous goods, harmful substances and/or marine pollutants.»
- 7) Opplysningene skal kunne gis til annen medlemsstat dersom denne av sikkerhetsmessige årsaker anmoder om det. Dersom det er risiko for at en eller flere medlemsstaters sjø- eller kystområder berøres skal disse rådføres, og det skal samarbeides om felles tiltak.

Kapittel 5

Avsluttende bestemmelser

§ 11

Ikrafttredelse

- 1) Denne forskrift trer i kraft 1. juli 2008.
- 2) Fra samme tid oppheves:
 - a) Forskrift 2. april 1987 nr. 231 om rapportering av hendelse til sjøs.
 - b) Forskrift 1. september 1987 nr. 742. om gjennomføring av reglene i sjølovens kap. 18 avsnitt II om sjøforklaring.